

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 5 лютого 2024 року

№ 193/1

Про проект Закону України
(реєстр. № 10221 від 07.11.2023)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув, відповідно до предметів відання, проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту медичних працівників, працівників системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівців з реабілітації, рятувальників від протиправного посягання на життя та здоров'я під час виконання службових обов'язків (реєстр. № 10221 від 07.11.2023), внесений народним депутатом України Радуцьким М.Б. та іншими народними депутатами України.

Проект Закону розроблено з метою створення додаткових гарантій захисту медичних працівників, працівників системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівців з реабілітації, рятувальників від протиправного посягання на життя та здоров'я під час виконання службових обов'язків.

Законопроектом пропонується доповнити Кримінальний кодекс України двома новими статтями 350¹ та 350², якими передбачити кримінальну відповідальність за злочини, вчинені проти медичних працівників, працівників системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівців з реабілітації, а також рятувальників під час виконання ними службових обов'язків, зокрема за:

1) погрозу вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна (карається виправними роботами на строк до двох років або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк);

2) умисне заподіяння побоїв, легкого, середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження (карається обмеженням волі на строк до п'яти років або

позбавленням волі на той самий строк; позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років);

3) вбивство або замах на вбивство (карається позбавленням волі на строк від дев'яти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі);

4) захоплення або тримання як заручника (карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років).

З метою забезпечення повноти правового регулювання пропонується визначити, що медичним працівником є медичний працівник закладу охорони здоров'я будь-якої форми власності, найманий медичний працівник фізичної особи - підприємця, яка одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, а також фізична особа - підприємець, яка одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики і безпосередньо надає медичну допомогу. Також зазначається, що для цілей цих нових статей працівники системи екстреної медичної допомоги визначаються Законом України «Про екстрену медичну допомогу», фахівці з реабілітації – Законом України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», а особи, які мають статус рятувальника – Кодексом цивільного захисту України.

Міністерство внутрішніх справ України не підтримує законопроект і вважає, що обраний його розробниками підхід до вирішення проблеми є таким, що не узгоджується з принципом юридичної визначеності, який передбачає сукупність вимог до організації та функціонування системи права, процесів правотворчості та правозастосування у спосіб, який забезпечував би стабільність юридичного становища індивіда, що може досягатися лише шляхом законодавчого закріплення якісних, зрозумілих норм.

Проект Закону не підтримується Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини. Відмічається, що особи, яким надають медичну допомогу, яких рятують від надзвичайних ситуацій зазвичай не чинять опір, не заподіюють шкоду своїм рятувальникам. У виняткових випадках, які можуть мати місце, відповідальність за вчинення кримінальних правопорушень проти життя особи у зв'язку з виконанням ним своїх службових обов'язків, передбачено пунктом 8 частини 2 статті 115 Кримінального Кодексу України. Або, наприклад, якщо перешкодження професійній діяльності медичного працівника, працівника системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівця з реабілітації, рятувальника здійснювалось шляхом погрози вбивством або застосування насильства, а так само безпосереднє вчинення насильницьких дій за наявності підстав, має кваліфікуватися за статтями 121, 122, 125-127, 129 Кримінального Кодексу України. Так само, якщо перешкодження професійній діяльності вказаних осіб здійснювалось шляхом знищення або пошкодження майна то вчинене, за наявності підстав, слід кваліфікувати за статтею 194 Кримінального Кодексу України.

Крім того, виникає ризик нерівного захисту представників інших професійних спільнот.

Загалом, внесення до кримінального законодавства України спеціальних норм перш за все повинно бути обумовлено підвищеним (або пониженим) рівнем суспільної небезпечності діяння порівняно з діянням, передбаченим загальною нормою. У даному ж випадку навряд чи вбивство або замах на вбивство медичного працівника, працівника системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівця з реабілітації, рятувальника під час виконання ним службових обов'язків (частина п'ята статті 350-1, частина п'ята статті 350-2 проекту Кримінального Кодексу України) буде більш або менш суспільно небезпечним діянням, аніж, наприклад, вбивство члена громадського формування з охорони громадського порядку, яке кваліфікується за пунктом 8 частини 2 статті 115 Кримінального Кодексу України

Державна служба України з надзвичайних ситуацій підтримує законопроект із зауваженнями.

Міністерство фінансів України повідомило про відсутність зауважень до проекту Закону.

Міністерство охорони здоров'я України підтримує законопроект.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту, реалізація положень проекту Закону не потребуватиме фінансування з державного або місцевого бюджетів.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності подати на розгляд Верховної Ради України пропозицію проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту медичних працівників, працівників системи екстреної медичної допомоги та аптечних закладів, фахівців з реабілітації, рятувальників від протиправного посягання на життя та здоров'я під час виконання службових обов'язків (реєстр. № 10221 від 07.11.2023), внесений народним депутатом України Радуцьким М.Б. та іншими народними депутатами України, прийняти за основу з урахуванням пропозиції Комітету, МВС і ДСНС щодо вилучення із законопроекту статті 350² Кримінального Кодексу України.

2. Рішення направити до Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

